

Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici V.V.A.

11e jaargang - nr. 2
april 1966
verschijnt maandelijks

Sekretariaat: Em. Jacquainlaan 126 Brussel 1. Tel. 02/18.68.20
PR 4292.38.

Bestuur V.V.A.

Prof. em. Dr. C. Heymans, Erevoorzitter
Prof. Dr. W. Opsomer, voorzitter
Dr. K. Goddeeris, 1e ondervoorzitter
Dr. S. Dessers, 2e ondervoorzitter
Lic. H. Aelvoet, sekretaris
Dr. R. de Beule, sekretaris-verslaggever
Lic. E. F. Brieven, penningmeester

Redaktieverantwoordelijken

Lic. P. Mulder, gouv Antwerpen
... , gouv Brabant
Dr. B. Hermans, Campina Academica
Ir. F. Hendrickx, gouv Limburg
Lic. E. De Facq, gouv Oost-Vlaanderen
Dr. K. Goddeeris, gouv West-Vlaanderen

Het V.V.A. lid van het Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen

In oktober 1965 werd op gemeenschappelijk initiatief van het Davids-, het Vermeylen- en het Willemsfonds een Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen in het leven geroepen.

Het beoogde doel is tegelijk sober en veelvoudig. Het kontaktmilieu geeft aan elke aangesloten vereniging, ten gerieve van alle andere, de gelegenheid om inzichten, voorstellen, verscherpte toelichting van strategische opzettingen, taktische modaliteiten, passende aktiemomenten e.d. te suggereren.

Elke vereniging blijft vrij zich al dan niet door de geuite voorstellen te laten beïnvloeden. Geen aktie wordt opgelegd.

Zo echter de ganse contactgroep omtrent een initiatief éézelfde opvatting deelt, dan kan het Overlegcentrum, in korps, tot de verwoording ervan overgaan en een openbaar manifest publiceren.

Elke vereniging die een suggestie naar voren brengt deelt de inhoud ervan schriftelijk mee aan elk der aangesloten verenigingen. Zo beschikt dan elk over een tekst-vast voorstel, dat eventueel in eigen milieu met eigen middelen kan worden gepropageerd.

Struktureel is het Overlegcentrum enigszins te vergelijken met een ronde-tafelkonferentie.

Gedurende drie maanden wordt het Centrum voorgezeten door één van de voorzitters der aangesloten verenigingen. Thans is het de beurt aan Professor Verhulst van de rijksuniversiteit te Gent, voorzitter van het Willemsfonds en lid van de Kultuurraad voor Vlaanderen.

Het V.V.A. is aangesloten bij het Overlegcentrum.

Voorstel Kommissie-Vranckx

In aansluiting op hetgeen in het vorig nummer van het V.V.A. - Mededelingenblad werd gepubliceerd m.b.t. de z.g. Kommissie-Vranckx, werd op voorstel van Prof. A. Gerlo (Vrije Univ., Brussel) namens het „Verbond v. d. Vriendenkringen der Nederlandstalige Rijksscholen van het Arr. Hoofdstad-Brussel” in het Overlegcentrum de hiernavolgende motie met algemeenheid van stemmen goedgekeurd, dus ook door het V.V.A.

Ondergetekende verenigingen, samengekomen in het Overlegcentrum van de Vlaamse Verenigingen, brengen, met betrekking tot de voorziene oprichting van de „Kommissie voor de verbetering van de betrekkingen tussen de Belgische taalgemeenschappen”, de volgende stellingen onder de aandacht van regering en parlement.

1. *Het is niet mogelijk de betrekkingen tussen de taalgemeenschappen in België te bespreken en te regelen, zolang die gemeenschappen niet als zodanig erkend worden.*
2. *De Brusselse leden van de kommissie moeten behoren tot hetzij de Nederlandse, hetzij de Franse taalgemeenschap, daar een Brusselse kultuurgemeenschap niet bestaat.*
3. *Als Vlaamse leden van die kommissie moeten personen aangeduid worden, die representatief zijn voor de Nederlandstalige gemeenschap en er in alle opzichten toe behoren.*
4. *De kommissie moet in haar samenstelling de brede weerspiegeling zijn van alle politieke strekkingen, zodat kleine, in het parlement vertegenwoordigende partijen, niet worden uitgesloten.*

5. De leden van de kommissie hebben tot taak in die kommissie de belangen te verdedigen van de taalgemeenschap, en niet van de politieke partij, waartoe ze behoren.
6. Daarom kan noch mag elk binnen één politieke partij bereikt voorafgaand vergelijk, een bindend karakter bezitten voor enig lid van de kommissie.
7. In verband met bepaalde stellingen waarvan nu reeds wordt aangekondigd dat zij in de kommissie zullen verdedigd worden, verklaren de ondertekenende verenigingen, hierin solidair met het Dagelijks Bestuur van het Willemsfonds, dat zij eensgezind het zogenaamde Vergelijk, dat door het partijcongres der P.V.V. werd goedgekeurd te Luik op 23-1-1966, verwerpen, en geven als hun mening te kennen dat dit dokument niet eens een grondslag levert voor discussie.
8. De bevoegdheid van de kommissie mag zich niet uitstrekken tot de uitvoeringsbesluiten van de bestaande taalwetten, waarvan de ondertekenaars de onmiddellijke uitvaardiging eisen.

Toestanden in het gerecht

Met het akkoord van alle aangesloten verenigingen werd een motie gericht tot de regering, teneinde in de sfeer van de rechtsbedeling eindelijk gezonde toestanden in het leven te roepen.

De Vlaamse Juristenvereniging gaf de verwoording van de grieven als volgt:

De ondergetekende Vlaamse verenigingen, samengekomen in het „Overlegcentrum van Vlaamse verenigingen”, stellen vast, na 30 jaar toepassing van de taalwet in gerechtszaken, en op het ogenblik dat de definitieve vorm gegeven wordt aan een „gerechtelijk wetboek” bestemd om voor lange jaren de rechtsstructuur van het land te bepalen, dat de gerechtelijke taalwet reeds grote veranderingen ten goede heeft teweeggebracht voor de rechtsbedeling in het Vlaamse land, maar dat er hoofdzakelijk op twee essentiële punten, door miskennis van de geest van de wet, nog schromelijke tekortkomingen en ergelijke mistoestanden bestaan;

- dat enerzijds, door de mogelijkheid tot benoeming in alle functies in het Vlaamse land, in plaats van magistraten met een Nederlands diploma, van magistraten met een Frans diploma (na een taalexamen) de rechtsbedeling naar binnen en de magistratuur zelf in overwegende mate verfranst zijn gebleven, en deze magistratuur aldus volledig tekortgekomen is aan haar kulturele en sociale taak; dat het volstaat te verwijzen naar de typische feiten, dat in meer dan één rechtbank van zuiver Vlaamse arrondissementen er nog méér magistraten zijn met een Frans dan met een Nederlands diploma (dan wanneer in Wallonië alle magistraten een Frans diploma hebben), en dat in alle Hoven, op zeldzame uitzonderingen na,

de beraadslagingen over Nederlandse zaken in het Frans geschieden!

- dat anderzijds met de gelijkstelling tussen Nederlandstaligen en Franstaligen te Brussel nog niet eens een begin werd gemaakt;

eisen daarom dat in het ontwerp van het gerechtelijk wetboek (resp. bij de grondwetsherziening voor punt 3 in het wetsontwerp op het notariaat, voor de bepalingen betreffende notarissen) de volgende regelen zouden worden vastgesteld:

1. volstreekte regel in Vlaamse arrondissementen enkel beroepsmagistraten en notarissen te benoemen met een Nederlands diploma van doctor in de rechten;
2. voor het Hof van Cassatie, het Hof van Beroep te Brussel (wat betreft raadsheren en parketmagistraten uit de provincie Brabant) de rechtbanken voor de agglomeratie Brussel, de balie van cassatie en de notarissen van de agglomeratie Brussel, gelijk aantal plaatsen voor houders van Nederlandse en houders van Franse diploma's van doctor in de rechten;
3. oprichting, ter gelegenheid van de grondwetsherziening, van een Hof van Beroep voor de provincies Antwerpen en Limburg;
4. oprichting, in het huidige gerechtelijke arrondissement Brussel, van tweetalige rechtbanken voor de agglomeratie Brussel, en eentalige Nederlandse rechtbanken voor het Vlaamse gebied;
5. gelijke regels in de griffies;
6. toepasselijkheid van de taalwet in alle gerechtszaken, ook fiskale zaken enz.;
7. bepaling van het aantal beroepsmagistraten in hoven en rechtbanken volgens het bevolkingsaantal van het rechtsgebied;
8. invoering op korte termijn van de nieuwe leeftijds-grens voor magistraten;
9. voor de balie, het notariaat, de gerechtsdeurwaarders, oprichting in de nationale Orde of kamers van twee volkomen evenwaardige resp. Nederlandse en Franse sekties, met gelijke verdeling van de toptfuncties; in de tuchtraden van beroep, gesplitste raden of kamers;
10. voor de balie, het notariaat, de gerechtsdeurwaarders te Brussel, volledige gelijkstelling van het Nederlands en het Frans, naar binnen en naar buiten, en gelijke verdeling van zetels in Orden, raden, of kamers.

doen een beroep op alle Vlaamse parlementairen het ontwerp van het gerechtelijk wetboek enkel goed te keuren, indien die beginselen er doelmatig in opgenomen en uitgewerkt worden;

wijzen erop, dat gezien het grote aantal benoemingen welke noodzakelijk zullen moeten gebeuren vóór de inwerkingtreding van het gerechtelijk wetboek (dat het aantal beroepsmagistraten gevoelig verhoogt), en die het beeld van de magistratuur voor lange tijd zullen bepalen, een vaste regel die de Nederlandstaligen eindelijk recht laat wedervaren, onontbeerlijk is;

Aanbevolen voor :

KREDIET
BELEGGINGEN
VERZEKERINGEN

Ondern. beheerst door K.B. van 15 dec. 1934

Gesticht in 1917

Guldenvlieslaan 83 - Brussel 6

N.V. CENTRALE HYPOTHEEK- EN VERZEKERINGSKAS

Alg. Beheerder: E. F. BRIEVEN

zeggen hun volle steun toe aan de Vlaamse Juristenvereniging om met alle voorlichtingsmiddelen en andere middelen die noodzakelijke normen te doen zegevieren.

Het V.V.A. en de bijzondere taktische middelen thans met trefzekerheid aan te wenden

Aan een betoog, onlangs gehouden door Prof. Dr. W. Opsomer, Algemeen Voorzitter van het V.V.A., voor de verbondsafdeling Brabant, ontlenuw wij de hiernavolgende suggesties.

1. Aan de franskiljons in Vlaanderen, aan de franskiljons te Brussel, aan de „Wallons de Bruxelles”, aan de „Bruxellois tout court” — aan de anti-Vlaams voelende Walen, in een woord aan het type van de anti-Vlaams denkende, voelende en agerende „Belg”, past het, nu, het beeld voor te hangen van zijn ziel, zijn innerlijk, zijn binnenste zoals die door handelingen en gedragingen zijn psyche naar buiten openbaren. Elke karaktertrek, die we in het soort-type ontwaren, elke karaktertrek, die we in het soort-type niet kunnen ontwaren, kan worden geïllustreerd door tientallen voorbeelden van een afstotelijk en weerzinwekkend gedrag. Uit de hebbelijkheden en tekortkomingen van het soort, kan een verpletterend rekwisitorium worden gedistilleerd.

Wat ontwaren we in het soort ?

De aanmatiging; de aanstellerigheid; de agressiviteit; de zucht naar angst-aanjaging bij de min-gegoeden; de balorigheid die tegen de stroom oproeit; de bemoeizucht in Vlaamse aangelegenheden, die het soort niet aanbelangen; de bitterheid, vrucht van de nederlaag, die ze progressief te verteren krijgen; de brutaliteit, de ruwheid en de grofheid bij het neerhalen van de taal-slagboom in direktiekantoren en elders; de bekrompenheid van het bourgeoisieisme; het geesteloos konventionalisme van de anti-Vlaamse clan; het cynisme, het hondse, dat schaamteloos, met bijtend sarkasme, lacht om het oprecht gedoe, dat het Vlaams idealisme bezielt; de dweepzucht voor al wat Frans is („Je parle français, donc je suis”); de eenzelligheid of de geslotenheid voor alle Vlaamse kultuur; de eenzaamheid als gevolg van het niet-willen-zijn als de anderen; de excentriciteit of de hang naar een opvallend uitdagend gedrag; de eigenwijsheid, die alleen aan het eigen inzicht gelijk geeft; het egoïsme dat het soort met lef uitleeft, overal waar het

niet dadelijk wordt terecht gewezen; de geestesbekrompenheid, verwoord in het axioma „onze mening is de juiste en Vlamingen zijn imbecielen” (zo zou zich te Leuven prins Alexander hebben geuit); de opschepperij via de pose, via de na-aperij van wat nooit één van het soort kan zijn: een authentieke Fransman; de balsstarrigheid en de hautaine laatdunkendheid; de kleingeestigheid (iets anders nog dan de bekrompenheid); de kortzichtigheid; de onrechtvaardigheid (want het soort houdt het met de onrechtvaardige behandeling van een Volk); de takteloosheid, want steeds reageert het soort verkeerd . . . Wat heeft het soort niet ?

De afhankelijkheid; de bescheidenheid; het aanpassingsvermogen; de geschiktheid; het medevoelen; de belangstelling; de betrouwbaarheid; de bezadigdheid; de produktiviteit (in de sfeer van 62 % van de staatsbevolking kunnen die van het soort niet opschieten); de eenvoud; de eerlijkheid (de krant „La Libre Belgique!”); het gezond verstand; de goedhartigheid; de hulphaardigheid (denk aan de Brusselse sfeer); de wijsheid.

Het is er erg mee gesteld, maar wij zeggen het niet genoeg, noch aan ons Volk, noch aan het soort zelf, noch te Straatsburg, noch aan de gehele wereld ! En dat is fout !

2. Een tweede bijzonder taktisch middel, ruim aan te wenden, noem ik de STATISTIEK

Het is de nieuwe romantiek: de koele, de nuchtere cijfer-taal, de direkte bondige taal van de tijd. Door vergelijking levert ze ons het sober-overzichtelijk beeld van de toestanden. Best ware, er aan te denken een Aktiekomitee voor statistiek-aanleg en -bedeling in het leven te roepen. Best zou de toelichting van de massa geschieden door een gerichtheid op drie visies:

- de eerste visie: die van de werkelijkheid; zegge, die van de benadeling van de Vlamingen vergeleken bij de bevoordeling van de franstalige Belgen.
- de tweede visie: die van de mogelijkheden die zouden bestaan ten bate van de Vlamingen indien de bedeling zou geschieden op basis van de 53 % meerderheid en in overeenstemming met het democratisch grond-principe van het staatsbestel.
- de derde visie: zou gericht zijn op de uitslag van de berekening, waaruit zou blijken, tot beloop van hoe-

veel miljoenen de leden van de Vlaamse gemeenschap werden en worden benadeeld.

In T.V.-kwissen, op televisiebeelden, in radiomededelingen, op strooibriefjes, op plakbrieven zou ononderbroken de schande van het beleid dienen te worden bekendgemaakt.

Wat een werfkracht voor reactie zou er van die werking niet uitgaan?

3. Een derde taktisch middel, *hic et nunc*, aan te wenden, is het bevorderen van verstandhouding en eendracht onder alle Vlamingen, welke ook hun partij-politieke afhankelijkheid of hun levens- of wereldbeschouwing moge wezen, wanneer het de strijd voor het Vlaamse volksrecht geldt.

De begrippen verdraagzaamheid en pluralisme komen erbij te pas.

De kern van de problematiek huist in het al dan niet weerhouden van de stelling: „Partijpolitiek en godsdienst zijn identisch”. Zolang die zienswijze het, zonder enige nuance, verder blijft doen, zal de kloof tussen vrijzinnigen en gelovigen nooit worden overbrugd. Meteen zal de Vlaamse gemeenschap in haar rechten voor een ruim deel worden benadeeld en dat wegens een geschilpunt, dat rechtstreeks met de opgang van het Vlaamse volk niets gemeen heeft. Dergelijke polarisering mist alle inzet aan gezond verstand.

Wij moeten zelf weten wat onze gemeenschap in haar geheel best dient. Tot dat inzicht gekomen moeten we, tezamen, alle middelen aanwenden nuttig tot de verwezenlijking van de opzet.

We kunnen hier bv. denken aan de vestiging van een Rijksuniversiteit te Antwerpen. Een vriend van mij zei: „Zo een Rijksuniversiteit is net als een „beignet”. Twee dingen zijn er voor vereist: baksel-deeg en appelschijfjes; of het baksel nu van rechts komt en het vrucht-schijfje van links of andersom, het doet er niet toe, de twee ingrediënten blijven elementair, anders wordt het geen beignet. Een vrije universiteit van rechts alleen doet het niet. Eenzelfde van links doet het ook niet. Een schepje appelmoes alleen of een brokje brood alleen vormen geen beignet. En wij willen „beignet” omdat dat alleen het doet.” Ik heb het beeld onthouden.

Hoe kan nu het Verbond der Vlaamse Academi, bij die opgesomde inzichten en taktische methoden, zijn inzet ervoor verwerklijken? Door zoals vroeger moties en protesten te publiceren.

Door stappen te doen bij gezagsmensen, steeds om het herstel van Vlaams recht na te streven.

Door in zijn „Mededelingenblad” — méér dan vroeger — wenken te geven, die op een bepaald ogenblik best zouden worden nageleefd door ons allen in de kamp voor Vlaams volksbelang.

En hier keer ik toch weer terug tot het lid, tot de enkeling, tot de partikulier. Hoe kan elk van ons die leidende inzichten verspreiden, die taktische middelen aanwenden? Op drie manieren:

1. Door als individu (met de invloed uitgaand van de

universitaire graad) bij elkeen (mandaatgever of medewerker) de hier aangehaalde opvattingen (of zoveel andere inzichten nog) ten gehore te brengen (van die taak hebben onze intellectuelen zich prachtig gekwetend tussen 1918 en 1940).

2. Door op te treden als openbaar spreker onder de auspiciën van niet partij-politieke groepen. Er bestaan er genoeg, in alle levensbeschouwelijke milieus. Eén groep wil ik bij name vermelden, wijl hij een beroep doet op alle levensbeschouwelijke kringen: „de Vlaamse Volksbeweging”. (Zij smeekt om intellectuele woordvoerders — en ik voeg er in voetnoot toe: het is een schande voor ons, dat de V.V.B. daar om smeken moet).

3. Door een politiek mandaat te bekleden.

Tot hem, die deze weg opgaat, zeg ik nochtans wat volgt:

Vaak is een politieke partij een beenblok voor de welvaart van de gemeenschap.

Een beenblok is een zwaar stuk hout, gebonden aan de poot van een staldier, om te beletten dat het in de weide over een scheisloot zou springen. Wanneer nu voorbij die beek het voedzaam weidestuk ligt, is het beenblok een verwenselijke hinder voor het welzijn van het vee . . .

Het vee: het volk, het beenblok: het partij-direktorium — het meer voedzaam weidestuk: een beter, gezonder partij-programma ten bate van het volk . . .

Maar vaak is het partij-beenblok onverschillig beenblok voor de algemene welvaart. Want het is er immers vaak om te hinderen! . . .

GOUW BRABANT: Dr. Germis houdt een lezing over China op 2 mei 1966 om 20 uur (Lokaal: Vlaamse Klub, Van Praetstraat 28, Brussel).

GOUW LIMBURG zal in mei een lezing inrichten over opvoedkundige problemen.

Op 4 juni vindt een boottocht Hasselt—Maastricht plaats. Afvaart om 13.30 uur. Leden, die aan deze boottocht niet kunnen deelnemen, komen met eigen middelen naar Maastricht, waar ze kunnen deelnemen aan het avondmaal. Inlichtingen en inschrijvingen bij Ir. Hendrickx, sekretaris, Gorsemweg 8, Sint-Truiden, tel. 011 - 733.41.

GOUW ANTWERPEN

10 mei: Huize Osterrieth, Meir: zangrecital Mia Greeve; klavierbegeleiding door Hans Schouwman. Met medewerking van de B.R.I.

15 mei: Uitstap naar Kalmthout met bezoek aan arboretum en heide.

17 mei: Dr. Van de Perre-hulde. Spreker is Dr. jur. Hendrik Borginon. Inleider is Dr. jur. Adiel Debeuckelaere.

24 mei: Prof. dr. Leo Delfos (Göttingen) spreekt over: „Onze geschiedenis in Europees perspectief”. Inleider is Dr. jur. A. van Gelder.